

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, ENERGIE, LANDBOUW
EN WERKGELEGENHEID

VERGADERING VAN 13 JANUARI 1994

Interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de tewerkstelling in de Brugse regio

VOORZITTER : de heer J. Laverge

— *De interpellatie wordt gehouden om 11.20 uur.*

Interpellatie van de heer P. Chevalier tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de tewerkstelling in de Brugse regio

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Chevalier tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de tewerkstelling in de Brugse regio.

De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, vooraleer de kern van de zaak te behandelen, wens ik een aantal inleidende bemerkingen te formuleren.

Ten eerste, ik heb dit verzoek tot interpellatie reeds een aantal maanden geleden ingediend. De interpellatie kon toen niet plaatsvinden omwille van de begrotingsbesprekingen. Dat is geen verwijt.

Wat ik nu zeg is echter niet onbelangrijk omdat wij in die periode op de top van de golf van ontslagen zaten in de Brugse regio. Gelukkig

ontvingen wij sindsdien een aantal minder dramatische berichten. Er werden bij het oude Sperry New Holland in Zedelgem een aantal jobs gecreëerd. Inzake transport waren er nieuwe contracten voor Brugeoise et Nivelles in Brugge. Op die manier is de pijn een beetje verzacht. De reden voor mijn interpellatie is daardoor echter niet weggevallen.

Ten tweede, de bedoeling van mijn interpellatie is de Executieve te overtuigen van de ernstige situatie in de Brugse regio en ook op parlementair niveau de aandacht op dit probleem te vestigen. Ik verwacht niet dat de overheid met zeer concrete tewerkstellingsinitiatieven naar voren komt. De tijd is voorbij dat wie dan ook dergelijke initiatieven van de overheid verwacht, met uitzondering van enkele "syndicalistes retardés". (*Onderbreking door de heer L. Goutry*)

Mijnheer Goutry, u spreekt over een koersploeg. Welnu, de Brugse regio telt een paar zeer goede werkloze wielrenners. Ze dragen wel niet de naam van de partijvoorzitters van bepaalde politieke partijen, maar daarom zijn ze niet minder goed, integendeel misschien.

Collega's, ik herhaal dus geen zeer concrete tewerkstellingsinitiatieven te verwachten. Zelfs de heer Dehaene heeft dit intussen ingezien. Het bewijs daarvan is zijn verklaring na de Europese top, met name dat het niet de overheid is die jobs kan creëren. De overheid kan maximaal het

kader creëren om jobs te laten ontstaan.

Mijnheer de voorzitter, ik denk te mogen zeggen dat mijn mening over de zorgwekkende toestand in de Brugse regio inzake tewerkstelling door alle Brugse collega's in deze Vlaamse Raad wordt gedeeld.

Een krantetitel geeft dit duidelijk aan en ik citeer : "Werkloosheid in Brugge in één jaar met meer dan 3.600 gestegen". In het bewuste artikel worden de cijfers weergegeven. Op het einde van augustus 1993 waren er 8.342 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen, waarvan 3.316 mannen en 5.026 vrouwen. In vergelijking met juli 1993, dus een maand vroeger, was er bij de vrouwen een stijging van 5,9 percent en bij de mannen van 5,4 percent. Dat is niet onbelangrijk want de Brugse regio moet toch leven van het toeristisch hoogseizoen.

Uit de cijfers voor heel West-Vlaanderen — ze werden me verstrekt door het Vlaams Economisch Verbond — blijkt dat er in West-Vlaanderen 32.391 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen zijn. Meer dan een vierde van de werkloosheid in West-Vlaanderen is dus geconcentreerd in de Brugse regio die nochtans niet één vierde van de hele Westvlaamse bevolking uitmaakt.

Er bestaan in de regio een aantal inherente handicaps. De toestand is ernstiger dan elders in Vlaanderen en zeker in West-Vlaanderen. Ik kom daarop dadelijk nog terug.

Chevalier

Wij zijn in de Brugse regio afhankelijk van een aantal grote bedrijven. Ik denk aan Siemens, Philips, Brugse en Nivelles en Outboard Marine Company Europe dat zeer recent zijn deuren heeft gesloten en binnen enkele maanden 349 mensen op straat zet.

Wij worden met delocalisaties geconfronteerd. Zo heeft Samsonite een paar honderd werknemers aan de deur gezet. De heer Van Nevel, een aantal jaren geleden nog de manager van het jaar in Vlaanderen, kiest voor een delocalisatie naar Hongarije. Andere bedrijven worden met hetzelfde fenomeen geconfronteerd. Bovendien zijn het niet alleen de grote bedrijven die moeten afdanken, want in hun kielzog slijpen zij een aantal toeleveringsbedrijven mee. Wanneer Outboard Marine zijn deuren sluit, heeft dat gevolgen voor de transportsector. Er is in Brugge een transportbedrijf dat exclusief voor OMC werkte. Dus ook dat bedrijf is nu verplicht de deuren te sluiten en af te danken.

Ik stel vast dat er geen initiatieven komen, noch van patronale noch van vakbondszijde. De vakbonden spreken reeds zeer lang over de toestand van de werkloosheid, maar verder dan algemene statements komen ze niet, integendeel, er worden acties gevoerd die de werkloosheid nog meer in de hand werken.

Ik wens toch een uitspraak van de secretaris van het BBTK te citeren. Hij zegt : "We geraken in Brugge steeds meer in het schuitje waarin Limburg al zat".

De cijfers spreken voor zich. In 1973 was 22 procent van de totale werkgelegenheid geconcentreerd in de metaalverwerkende en de elektrotechnische nijverheid in Brugge. Dat is intussen heel erg gedaald.

Een tweede belangrijke handicap voor de Brugse regio is de monocultuur waaraan wij lijden. Ik denk dat wij de jongste jaren te veel geïnves-

teerd hebben in toerisme dat toch nog altijd, inzake tewerkstelling en verloning, een zeer marginale sector is die niet onmiddellijk aanleiding geeft tot hogere lonen enzovoort. We worden ook gehandicapt door een gebrek aan onderwijsinstellingen. Ook daarop kom ik nog terug.

Wij hebben weliswaar de haven van Zeebrugge, maar inzake tewerkstelling wordt daar niet gegeven wat men er ooit heeft van verwacht en waarvoor werd geïnvesteerd.

De heer Leclercq, bestuurder van de Maatschappij van Brugse Zeevaartinrichtingen, zal ons misschien de precieze cijfers kunnen geven van de investeringen die door de Vlaamse en de Belgische overheid en door de opeenvolgende ministers van Openbare Werken, gaande van de heren Mathot tot en met Olivier en Defraigne, werden gedaan.

De heer De Poorter, adviseur van Fabrimetal voor Oost- en West-Vlaanderen, schrijft in een artikel dat de achteruitgang in de West-vlaamse nijverheid de jongste jaren het sterkst in het arrondissement Brugge heeft plaatsgevonden en in veel mindere mate in de arrondissementen Kortrijk, Roeselare, Tielt en Ieper. Het is de tertiaire sector die in alle arrondissementen van de provincie wint. Ik vestig er ook nog uw aandacht op dat in het noorden van de provincie vooral multinationale ondernemingen gevestigd zijn, terwijl er in het zuiden van de provincie veel meer familiale, middelgrote en kleine ondernemingen zijn.

Dat is het geval voor de regio Brugge. Wij hebben in ons arrondissement niet het ondernemerschap dat in het zuiden van de provincie bestaat.

De heer L. Bril : Ook in Roeselare.

De heer P. Chevalier : Ja, onder meer in Roeselare. Het is echter een pertinente vaststelling. Ik herinner mij zeer goed dat, toen ik staatssecretaris voor het Wetenschapsbeleid was, in de Ieperse regio een speciale

zone voor tewerkstelling werd opgericht. Zo was er onder meer het bedrijf Lernout & Hauspie dat intussen een zekere vlucht heeft gekend. Dit was mede mogelijk door de input van de Vlaamse overheid. Het bedrijf staat nu aan de spits van een bepaalde technologie en heeft zich in die sector bijna tot de marktleider op wereldvlak ontwikkeld. In Brugge hebben wij dat dus niet. Wij vallen bijna tussen twee stoelen. Aan de ene kant zijn er de grote bedrijven die meer en meer afslanken inzake tewerkstelling en aan de andere kant is er het toerisme dat toch een meer marginale sector is, zowel inzake tewerkstelling als verloning. (*Onderbreking door de heer L. Goutry*)

Ik weet niet, mijnheer Goutry, of u ooit in de horecasector hebt gewerkt. Ik heb dat nog gedaan toen ik student was. Ik kan u verzekeren dat de verloning niet van die aard is dat een hele carrière ermee kan worden opgebouwd. (*Onderbreking door mevrouw M. Aelvoet*)

Inderdaad, mevrouw Aelvoet, er moet veel worden gewerkt voor weinig geld. Wij gaan hier het proces van de horeca niet maken. En er zijn inderdaad verscheidene circuits, onder meer de illegale arbeid. Dat zijn zaken die men absoluut moet vermijden. Dat is precies de zwakte.

Als men verkiest dat Brugge een regio wordt uitsluitend op het toerisme geënt en zonder industriële activiteiten, dan moet men dat zeer duidelijk zeggen. Het is in ieder geval niet mijn keuze en niet de keuze die ik sinds jaren verdedig. Ik denk trouwens dat deze optie niet door een zeer groot aantal collega's in de Vlaamse Raad en in het Belgische parlement wordt verdedigd.

Mijnheer de minister-president, ik wil u een aantal mogelijke oplossingen aan de hand doen, die u ongetwijfeld ook in uw antwoord zult kunnen opnemen.

Er kan worden geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling, en daartoe bestaan diverse mogelijkheden. Wij

Chevalier

kennen in West-Vlaanderen de textielmachine-clusters, waarvan men de mogelijkheden ook voor de Brugse regio zou kunnen onderzoeken.

Er kan op de loonkost worden ingespeeld door het hanteren van fiscale en sociale stimuli, zoals ook reeds voor andere regio's is gebeurd.

Het onderwijs kan worden gestimuleerd, en hier richt ik mij speciaal tot de collega's van de meerderheid. Wij hebben destijds kennis genomen van de plannen van de heer Vandebossche, waartegen de VLD zich overigens heeft verzet. De meerderheid was voorstander van de overheveling van de zogenaamde hardere sector naar de regio Kortrijk of Oostende, en in Brugge zouden alleen een aantal opleidingen worden aangeboden voor maatschappelijk assistent, tolk en medisch secretariaat.

Een regio moet mijns inziens beschikken over uitgebreid technisch onderwijs, waar de industrie onmiddellijk bij kan aansluiten. Dat is het geval voor de Kortrijkse regionen ook in Brugge lijkt mij dat een goed initiatief om minstens de bestaande structuren te behouden en eventueel verder uit te bouwen.

De Vlaamse regering kan de opdracht geven om een analyse te maken van de sterke en de zwakke punten van de regio. Een visverwerkend bedrijf zoals Pieters is marktleider in zijn sector. Wij zouden die mensen kunnen vragen of er in het kader van een samenwerking tussen de Vlaamse regering en de privé-sector mogelijkheden zijn om op die sterke kant van onze economische activiteiten verder in te spelen.

Aan de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel kan worden gevraagd of er mogelijkheden bestaan om de export uit de regio te stimuleren. Wij stellen vast dat de Westvlaamse exportquota tot in 1980 boven de Vlaamse hebben gelegen. Tussen 1980 en 1985 hielden ze gelijke tred met de gemiddelden van het

Vlaamse land, maar sedert 1985 liggen ze lager. Dat kan verschillende oorzaken hebben, maar er zou kunnen worden onderzocht in hoeverre exporterende bedrijven kunnen worden gestimuleerd in de Brugse regio.

Ik verwacht van deze regering het initiatief om in de Brugse regio een platform tot stand te brengen, zoals ook al in Limburg is gebeurd. De situatie is niet minder ernstig in de Brugse regio dan ze was in de Limburgse regio.

Wij kunnen een permanente werkgroep West-Vlaanderen of Brugse regio oprichten, maar wij moeten ook uit het verleden lessen trekken. Wij willen geen herhaling van de KS-problemen — mijnheer Weyts heeft al werk genoeg, en hij zou deze kwestie dan moeten doorgeven aan een Limburgse collega. Het lijkt mij een goede zaak om, naast de politiek, het bedrijfsleven en de syndicale milieus te betrekken bij een permanente werkgroep die op korte termijn tot resultaten zou kunnen komen.

Mijnheer de minister-president, ik verwacht van u vandaag zeker nog geen concrete toezeggingen. Ik wens enkel in een eerste van, wie weet, een reeks verdere interpellaties tot een verbetering te komen van een situatie die momenteel weinig uitzicht biedt.

De voorzitter : De heer Weyts heeft het woord.

De heer J. Weyts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, wij delen de bekommernis van collega Chevalier inzake de tewerkstelling in de Brugse regio. De werkloosheid is echter een algemeen verschijnsel in Europa. Nochtans moet onze aandacht er bestendig op worden gevestigd, om gewinning aan het probleem van de werkloosheid tegen te gaan, vooral als wij vaststellen dat er een belangrijke jeugdwerkloosheid bestaat in de Brugse regio.

Wij moeten dus een milieuvriende-

lijk klimaat scheppen, want het zijn de ondernemers die het initiatief moeten nemen tot investeringen met tewerkstelling tot gevolg. Het tot stand brengen van zo'n klimaat is volgens mij mede de grote opdracht van de Vlaamse regering.

Ik denk hier bijvoorbeeld aan stimuli die kunnen worden gegeven aan de KMO's, want het zullen meer dan ooit de KMO's zijn die tewerkstelling zullen creëren. Ook een kapitaalpremie kan een belangrijke injectie zijn en een stimulans tot investeren. Wij mogen de afbouw van dergelijke initiatieven dan ook zeker niet overwegen.

Outboard Marine was zo'n 30 jaar geleden het grote Amerikaanse bedrijf dat zich in Vlaanderen kwam vestigen. Het heeft nu zijn deuren gesloten. Wij hebben met een werkgroep een inspanning geleverd om de terreinen en gebouwen van Outboard Marine te kunnen gebruiken om er KMO's in onder te brengen en een soort bedrijvent centrum op te richten.

De bouw van boten voor Outboard Marine ging nog altijd te Brugge door, en wij hebben contact gezocht met een Westvlaamse industrieel die bereid was de botenbouw over te nemen.

De besprekingen waren volledig rond, tot wij onderhandelden met de werknemers die om drie redenen weigerden aan het nieuwe initiatief mee te werken. Zij zouden gedurende twee jaar 90 percent van hun loon krijgen, en in de vestiging in Diksmuide, waar de industrieel zich heeft gevestigd, liggen de lonen 20 percent lager dan in Brugge. Bovendien hadden alle werknemers van Outboard Marine een job in het circuit van het zwartwerk gevonden.

Wij kunnen ons dan met recht en reden afvragen wat er hier misloopt. Het zwartwerk is een van de problemen waaraan wij aandacht moeten schenken, want het heeft in onze regio dergelijke proporties aangenomen, dat wij dat met alle middelen

Weyts

moeten bestrijden om de normale circuits meer kansen te geven.

De voorzitter : De heer Leclercq heeft het woord.

De heer J. Leclercq : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de heer Chevalier heeft grotendeels gelijk wat de beschrijving van de structuur van de Brugse economie betreft.

Het is een zwak economisch weefsel, er zijn in verhouding tot andere sub-regio's in West-Vlaanderen te weinig KMO's en er is een gebrek aan initiatief en dynamiek. Wij hebben ook te maken met teveel monocultuur, er is een grote metaalverwerkende nijverheid, voornamelijk bestaande uit grote ondernemingen, die veel gevoeliger zijn voor crisissen dan KMO's.

Toch beschikt de Brugse regio over enkele troeven. Ze worden alleen te licht voorgesteld. Zo is er een goed geschoolde beroepsbevolking, alhoewel er veel over het onderwijs kan worden gezegd. Er is de sector van het toerisme waarvoor toch een toekomst bestaat op het einde van de 20ste eeuw. Misschien moet die sector anders worden aangepakt, maar dat is een ander probleem.

Dan is er nog altijd de troef van Zeebrugge. Ik weet wel dat men daartegenover zeer kritisch staat. De heer Chevalier heeft mij om cijfers gevraagd. Het gaat hier over bedragen van het einde van de jaren tachtig en ik meen dus dat er in de Zeebrugse haven voor ongeveer 100 miljard frank werd geïnvesteerd, weliswaar over een periode van twee decennia. De tewerkstelling die daarvoor ooit in de studies in het vooruitzicht werd gesteld, werd nooit gerealiseerd. Er zijn op dit ogenblik in de haven, rechtstreeks en onrechtstreeks, ongeveer 7.000 tot 8.000 arbeidsplaatsen. Dat is natuurlijk niet onbelangrijk.

Daarnaast wens ik van de minister-

president de aandacht te vragen voor een aantal dossiers of aspecten waarvoor de Executieve ofwel bevoegd is, ofwel bij de nationale instanties haar invloed kan aanwenden. Er werd reeds gezegd dat men 100 miljard frank heeft geïnvesteerd in de haven van Zeebrugge, maar men heeft eigenlijk nagelaten om daar, in extremis, nog aandacht te hebben voor de verkeersontsluiting van de haven van Zeebrugge. Er moet nog altijd een deel autosnelweg tussen Jabbeke en Zeebrugge worden aangelegd. De plannen daarvoor hebben ooit bestaan en werden zelfs op de gewestplannen ingeschreven. Tot nu toe werden ze echter niet uitgevoerd. De aanleg van deze weg zou een belangrijke ontlasting betekenen voor de expressweg rond Brugge. Ik bedoel niet de expressweg Antwerpen-Knokke.

Ook het spoor zou een grote ontlasting kunnen betekenen. Er bestaan plannen voor een tweede en een derde spoor tussen Zeebrugge, Brugge en verder naar Gent, maar alle prognoses over de groei van de trafiek wijzen erop dat die aanleg te laat komt. Daar is dan niets meer aan te doen en beter laat dan nooit. Het tweede, derde en zelfs vierde spoor zullen echter niet in staat zijn om de groei van de trafiek af te leiden van de weg en via het spoor te verwerken.

Ten slotte is er de binnenvaart. Er is een slechte ontsluiting van Zeebrugge via de waterwegen. Er bestaan plannen voor het Noorderkanaal, maar persoonlijk geloof ik daar niet echt in. De aanleg daarvan zal te duur zijn en bovendien zal er veel schade aan het milieu worden aangericht.

Ik vraag de aandacht van de minister-president echter voor een andere mogelijkheid, met name voor de kruiplijncoasters, waarbij de goederen vanuit de haven van Zeebrugge naar het Westeuropese binnenland via de Schelde en met bepaalde schepen worden afgevoerd. Ik denk dat het veel interessanter is om daarin

te investeren dan in een zeer duur kanaal dat bovendien op heel veel weerstand zal stuiten.

Mijnheer de minister-president, tot slot wens ik nog uw aandacht te vragen voor het bedrijf BN-Bombardier. Het gaat iets beter dan enkele jaren geleden, enerzijds, door de bestellingen in verband met de rijtuigen voor de kanaaltunnel en, anderzijds, door bestellingen van de Belgische spoorwegen en van een aantal binnenlandse en buitenlandse stedelijke vervoermaatschappijen. Er doen de jongste tijd echter geruchten de ronde die ons en het personeel bij BN-Bombardier verontrusten.

Ten eerste zou er bij de NMBS een plan bestaan om de betalingen, voor materiaal of bestellingen die reeds werden uitgevoerd of in de toekomst zullen worden geleverd, over een langere termijn te spreiden en dit om financiële redenen. Er moet meer aandacht worden besteed aan de aansluiting op de kanaaltunnel en dus worden de betalingen voor het binnenlandse net vertraagd.

Ten tweede zou er een spreiding zijn van de bestellingen voor het binnenlandse net die reeds in de pipe-line zaten. Ik denk dat dit voor het bedrijf geen gunstig aspect van het dossier is.

Tot slot zou ik wensen dat u, bij de aanpak van de problemen, rekening houdt met het geheel van het noorden van de provincie West-Vlaanderen, ik bedoel daarmee de arrondissementen Oostende, Veurne, Diksmuide en Brugge. Ik denk dat de beide arrondissementen complementair zijn, op mekaar aansluiten en over een aantal troeven beschikken. Immers, er zijn in die twee arrondissementen twee havens, drie vissershavens, drie vismijnen. De cluster van de visverwerking kan zeker in het noorden van West-Vlaanderen verder worden uitgebouwd. Er is ook een luchthaven.

Ondanks het feit dat het Noorden van West-Vlaanderen over een aantal troeven beschikt, staat het toch

Leclercq

enigszins buitenspel door de uitbouw van de Kanaaltunnel. Het Noorden van West-Vlaanderen ligt op de as tussen Groot-Brittannië en Centraal-Europa, maar dat dreigt nu verloren te gaan.

De uitbouw van Rijsel is indrukwekkend, en Rijsel heeft echt de ambitie om uit te groeien tot de metropool in Noord-West-Europa, en ik zou als Brusselaar ook niet al te gerust zijn. Wij moeten daar aansluiting bij vinden. Het pleidooi dat de burgemeesters gisteren en eergisteren hebben gehouden om een snelle verbinding tot stand te brengen naar Brugge verdient alle aandacht — al is het doortrekken van het hoge snelheidsnet tot Brugge of Oostende niet haalbaar. Ik daag de collega's eens uit om met de trein van Brugge naar Rijsel te reizen, laat staan naar Duinkerke, alhoewel de afstand slechts 60 kilometer bedraagt. U zult uren op de trein zitten.

Ik pleit er dan ook voor dat u, mijnheer de minister-president, bij de NMBS zou aandringen om een vlotte en snelle aansluiting naar Rijsel te realiseren en verder ook naar Parijs en Londen.

De voorzitter: De heer Goutry heeft het woord.

De heer L. Goutry : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het feit dat vier Brugse parlementsleden het woord vragen bewijst dat er een bijzondere interesse is voor het probleem. Het is mijns inziens ook een teken dat er bijzondere aandacht moet worden geschonken aan de streek, en niet in het minst, zoals de heer Leclercq reeds heeft aangehaald, aan het Noorden van de provincie West-Vlaanderen.

Het is de taak van de Vlaamse regering om er door de bijkomende middelen en de infrastructuur voor te zorgen dat het klimaat goed is, en dat er mogelijkheden en middelen voorhanden zijn voor de expansie

van onze streek. De infrastructurele ontwikkeling van onze streek, meer bepaald voor het vervoer en de mobiliteit, staat hierbij centraal. De economie en de mobiliteit zijn zeer sterk met elkaar verbonden, vooral dan met een zeehaven als Zeebrugge.

De minister-president moet er binnen de Vlaamse regering op aandringen dat de middelen vrijkomen om een goede ontsluiting van de Zeebrugse haven tot stand te brengen.

Dat is een zeer belangrijk element, want de haven heeft zware investeringen vereist. Het cijfer van 7000 tot 8000 mensen die tewerkgesteld zijn in de haven lijkt mij overigens te laag, mijnheer Leclercq. Het ligt mijns inziens hoger, als men er alle diensten en toeleveranciers bij rekent, en precies daarom willen wij de aanvoeren afvoermogelijkheden verbeteren.

Ontsluiting per spoor is ook van het grootste belang. De steden Gent, Brugge, Kortrijk en Oostende hebben aan de pers bekend gemaakt dat zij willen aangesloten worden bij het hoge snelheidsnet. Ik ben ook van mening dat dit niet kan in onze regio, maar het moet het sein zijn om veel te vragen om minstens datgene te krijgen waarop wij recht hebben. Er moet een goede verbinding komen met het Noorden van West-Vlaanderen, zoniet dreigt de as direct te lopen via Kortrijk naar Brussel, en dan wordt onze regio toch wel duidelijk benadeeld.

In onze streek hebben wij ook een aantal gewestplanherzieningen ingediend via de GOM, en wij dringen er ook op aan dat zij in hun volle draagwijdte zouden worden goedgekeurd. Zo kan werk worden gemaakt van de mogelijkheden van industrieterreinen, en in de Brugse regio is dat ook een van de grote problemen.

Wij zitten daar inderdaad gekneld. De openbare ruimte is erg beperkt, vooral inzake de industrieterreinen. Zodra een industrieterrein bouwrijp

wordt verklaard, is het in de kortste tijd volgebouwd. Er zijn altijd veel meer kandidaten dan mogelijkheden.

Ik kom tot mijn laatste punt. Ik ben het niet eens met de heer Chevalier wanneer hij spreekt over de marginaliteit van de tertiaire sector, dus de horeca en de dienstensector. Onze streek is gebiologeerd om vooral deze sector alle mogelijke groeikanalen te geven. Deze sector is per definitie een sector waarin wij voor onze streek moeten geloven. Brugge is een administratieve hoofdplaats en tevens de hoofdstad van de provincie West-Vlaanderen. We hebben dus sowieso een sterke tertiaire sector. Wij hebben een haven die in haar zog een heel netwerk van diensten aanbiedt. Wij hebben de kuststrook met de horeca. Voor Brugge gaat dat over het belangrijke bedrag van 6 miljard frank. Wij moeten alles doen om ook die sector te laten groeien. De hiërarchie van een tertiaire sector is bijna gebouwd op een secundaire sector. Wanneer de industriële weefsels wegvallen, zal ook de tertiaire sector worden bedreigd. Ik pleit er dus voor om die tertiaire sector verder in al zijn mogelijkheden te laten groeien maar, en niet in het minst, gesteund op een degelijke secundaire sector.

Misschien hebben wij inderdaad te weinig diversificatie gehad en werden wij te veel rond metaal en staal uitgebouwd, zodat wij bij een ineenstorting of een minder goede markt, onmiddellijk worden getroffen.

Ik pleit er dus voor om mogelijkheden te helpen zoeken voor de diversificatie. Ik hoop dat wij daarvoor op de steun van de Vlaamse regering mogen rekenen.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik stel vast dat de solidariteit met de Brugse problematiek, ook vanuit de andere subregio's, zeer groot is.

Van den Brande

Mijnheer Chevalier, ik denk dat u voldoende redenen had om het probleem van de economische ontwikkeling en de industriële werkgelegenheid in de Brugse regio naar voren te brengen. De andere collega's hebben uw uiteenzetting aangevuld en hun bekommernis geuit. Het is ook onze bekommernis.

Ik zou er mij natuurlijk kunnen van afmaken door te zeggen dat dit fenomeen zich ook in de andere subregio's van Vlaanderen voordoet, maar ik denk dat we op een verstandige manier moeten nagaan wat de specifieke redenen en oorzaken voor de economische en werkgelegenheidsachteruitgang kunnen zijn.

Wanneer u aan de Vlaamse regering vraagt wat haar benadering is, dan hoef ik niet te herhalen dat we de strijd tegen de werkloosheid als prioriteit hebben gesteld en dit niet enkel in termen van een slogan. In de begroting, is 8,5 miljard uitgetrokken voor een aantal specifieke tewerkstellingsmaatregelen.

Ik zal de kans hebben om, samen met collega Detiège, daarop nader in te gaan. Ik wijs er echter op dat we op 24 december laatstleden met de Vlaamse sociale partners in het VESOC een akkoord hebben gesloten om te komen tot een concrete invulling van het jongerenbanenplan, de herverdeling van de arbeid en een aantal andere maatregelen die we wensen uit te voeren.

Ik denk dus dat we in Vlaanderen op budgettair vlak een aantal inspanningen hebben geconcretiseerd. Er is de federale aanpak en de samenspraak die we op dit ogenblik hebben met de federale collega's. Bovendien is er ook nog het Witboek dat niet onbelangrijk is, ook niet voor een streek zoals het noorden van de provincie. Deze problematiek was vroeger misschien meer zuidwaarts gelegen. Door bepaalde communicatiestromen zou die nu wel eens meer centraal kunnen komen te liggen waardoor er een ver-

glijding tot stand zou kunnen komen. Ik denk dat deze benadering en deze zorg op alle niveaus worden geuit, zowel op het Vlaamse, als het Belgische en het Europese niveau. We willen daar dan ook maximaal op inspelen.

Ik ben verheugd over de algemene termen van het probleem. Mijns inziens is de analyse van het probleem de eerste basis om te onderzoeken welke maatregelen er kunnen worden genomen.

Op het vlak van de streekontwikkeling zijn wij niet de jacobijnen waarvoor men de Vlaamse regering geregeld uitmaakt. Ik wil de zaken even omdraaien.

Zoals ik reeds de gelegenheid heb gehad in andere subregio's om beleidslijnen niet enkel aan te kondigen maar ook te concretiseren, zeg ik u dat de krachtlijnen van het nieuw regionaal beleid de volgende zijn.

Wij wensen streekontwikkeling op basis van een eigen streekgebonden strategische visie. De reconversie moet steunen op een beperkt aantal hefboomprojecten waarin de middelen worden geconcentreerd, als alternatief voor de versnippering van vroegere tientallen projecten met — laat het mij eerlijk zeggen — minder sociaal-economische impact. Wij leggen de nadruk op de ondersteuning van investeringen en wensen een veel grotere responsabilisering van private partners in projecten en programma's.

Voorts wensen wij de integratie van het regionaal beleid in de verschillende beleidsterreinen. Als ik de beslissing heb genomen om een aantal kredieten vanuit de begroting economie te transfereren naar andere programma's — infrastructuur, wetenschapsbeleid — dan is dat een gerichte keuze. Aan de hand van de gedane tussenkomsten blijkt dat het economisch omgevingsklimaat essentieel is om op de problemen van een subregio te kunnen inspelen. In de begrotingen 1993 en 1994 werd

telkens drie miljard frank vrijgemaakt voor infrastructuur en wetenschappelijk onderzoek, en voor heel het clusterbeleid, waar wij heel actief mee bezig zijn, niet alleen vanuit de Vlaamse overheid, maar samen met de mensen op het terrein.

Wij hebben ook elk Brugs initiatief gesteund wanneer dat kon. Dat moeten wij niet altijd aan de grote klok hangen, maar ik verwijs hier naar de investeringsseminaries die ik heb gehouden op verschillende plaatsen in de wereld, en waarbij ik vertegenwoordigers van belangrijke Brugse ondernemingen rechtstreeks heb betrokken. Wij hebben in de voorbije twee jaar ook de inspanningen ondersteund van enkele pijlers in het Brugse economische weefwerk. Het betrof concrete steun, en ik hoop dat het ook resultaten zal opleveren.

Ik leid uit de verschillende vragen af dat de juiste communicatiestructuur van groot belang is, en dat naar de NMBS toe de uitbouw van de haven moet worden ondersteund.

Ik wil de zaken enigszins omdraaien in die zin dat ik niet langer geloof in een betuttelend beleid vanuit Brussel, waar wordt gezegd wat goed is voor een bepaalde streek. Ik wens dat strategische streekvisies tot stand komen. In dat verband vestig ik de aandacht op het strategisch plan Antwerpen, de realisaties in de Kempen en de nieuwe initiatieven in het arrondissement Mechelen en in Zuid-West-Vlaanderen — dit laatste initiatief krijgt een zeer concrete uitwerking.

Ik vraag dan ook dat de regio's vanuit een strategische streekvisie de prioriteiten kenbaar zouden maken aan de Vlaamse regering, met name aan de minister van Economie. Wij moeten daarin realistisch zijn en keuzes maken, want wij kunnen niet proberen én budgettair orthodox te zijn, én de infrastructuur uit te bouwen, én het wetenschappelijk onderzoek meer middelen te geven.

Ik pleit sterk voor een initiatief in

Van den Brande

de Brugse regio waarbij enkele strategische prioriteiten worden aangegeven, zodat wij de mogelijkheid hebben om daarop in te spelen. Het is dan mijn taak, rechtstreeks vanuit economie, om deze prioriteiten in het algemeen beleid van de Vlaamse regering voor de verschillende deelassen in te schakelen.

Tot slot deel ik u mee dat wij voor het eerst 100 miljoen frank hebben ingeschreven — dat is geen gigantisch bedrag, maar het is toch iets — precies om de streekontwikkeling in de verschillende gebieden van Vlaanderen te ondersteunen en te begeleiden.

Er zijn een paar goede voorbeelden, en ook ideeën die hier werden geuit, waar wij ondersteuning voor concrete projecten willen geven, zoals aan formules van streekmanagement en voortkomende uit datgene wat leeft bij de dynamische krachten van een bepaalde streek. Die prioriteiten kunnen worden geformuleerd en op langere termijn worden uitgezet.

Ik zal u eerlang meedelen hoe wij de omkadering van deze streekontwikkeling concreet zullen organiseren. Ik ben bereid om maximaal in te spelen op de specifieke behoeften die tot oplossingen kunnen leiden, maar verwacht dus niet alle heil van de Vlaamse regering. Dat is conceptueel achterhaald. Dat is duidelijk. Laten wij samen enkele prioriteiten stellen en ik verzeker u dat ik daarop wil ingaan.

De voorzitter : De heer Bril heeft het woord.

De heer L. Bril : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, vanuit de oppositie ben ik het roerend eens met wat de minister-president komt te zeggen. Men moet het bedrijfsleven met rust laten. De regering moet er zich niet te veel mee bemoeien. Er moet een bedrijfsvriendelijk klimaat zijn, of het nu in Brugge, in Roeselare, in Kortrijk of in Limburg

is. Dat hebben we nodig. U kunt dan misschien kritiek op een bedrijfsleider hebben, maar hij stelt toch honderden of duizenden mensen te werk. Het gaat toch om de sociale aspecten.

Ik doe een oproep tot diegenen die ter zake een positieve invloed kunnen aanwenden, onder meer tot de sociale partners, van wie ik hoop dat zij hun verstand zullen gebruiken. Ik denk aan het milieu en hoop dat men daar geen heksenjacht zal ontketenen. We brengen allemaal begrip op voor het milieu, maar er zijn toch zaken gebeurd waar men duidelijk te ver is gegaan, bijvoorbeeld de Groene Hoofdstructuur. Bepaalde bedrijven in de landbouwsector worden plotseling, van vandaag op morgen, in hun bestaan getroffen. Die landbouwers hebben zwaar geïnvesteerd, zware overnamen gedaan. Men zou beter wachten tot bepaalde hoeven vrijkomen zodat er geen exploitatievergunning meer is. Men zou over een tijdsspanne van 20 tot 25 jaar in een bepaalde zone moeten werken en zeggen dat er voor al de hoeven die vrijkomen en waarvoor geen opvolging meer is, geen nieuwe exploitatievergunning meer vereist is, in de plaats van die mensen van vandaag op morgen in hun bestaan te vermoorden.

De reacties komen los. Ik neem de Westhoek. Een koe kan daar nog grazen op 1,3 hectare. Hoe gaat u daar nog een leefbaar bedrijf creëren?

U hebt de voorstellen gelezen en ik ook. Ik hoop dat de soep niet zo heet wordt gegeten als ze wordt opgediend. Dat kan toch niet.

Ik denk ook aan de afschaffing van het mini-decreet. De bedoeling was de groene ruimten maximaal te behouden en te vrijwaren. Als een bedrijf dat zonevreemd is, moet uitwijken en er zijn geen ambachtelijke zones meer, dan moet men landbouwgronden onteigenen. Daar schiet u dan toch uw doel voorbij.

Er worden dus tal van zaken gelan-

ceerd waarvan men nadien vaststelt dat ze niet haalbaar zijn, en dan begint men, zoals met de Groene Hoofdstructuur, terug te krabbelen.

Stelt u zich eens de paniecreactie van die jonge landbouwers voor. Er moet inderdaad iets worden ondernomen, maar dan acties op lange termijn, en niet zoals nu gebeurt, waarbij men veel te veel zaken van vandaag op morgen wil realiseren.

Ik neem aan dat wij in het kader van het duinendecreet allemaal gewonnen zijn voor de bescherming van de duinen. Doch bijvoorbeeld in Koksijde zijn er goedgekeurde verkavelingen met een volledige wegeninfrastructuur — en ik doel hier niet op de immobiliënmaatschappijen. Er zijn mensen die met spaarcenten een stukje grond van amper 1000 vierkante meter hebben gekocht waarop nu plotseling niet meer kan worden gebouwd. Dat is de realiteit die ter plekke kan worden vastgesteld.

Ik vind het immers al te gortig dat bepaalde collega's in bepaalde programma's zich sterk maken dat dergelijke situaties niet mogelijk zijn, terwijl ze hier het tegenovergestelde beweren. Indien men echt bekommerd is om het bedrijfsleven en dan meer bepaald om de eraan verbonden tewerkstelling, moet men de zaken op een realistische manier bekijken.

Collega's, ook de minister van Financiën kan in verband met het aangehaalde probleem een grote rol spelen. Hij moet vermijden dat er wurgende fiscaliteit ontstaat en dat bepaalde bedrijven moeten uitwijken naar bijvoorbeeld Hongarije als ze willen overleven. Als men de bedrijven blijft wurgen, kan op elk ogenblik door de collega's van de respectieve regio's worden geïnterpelleerd.

Ik doe dus een beroep op het gezond verstand en pleit voor een planning op middellange termijn, in de plaats van om de haverklap het bedrijfsleven de daver op het lijf te jagen. Zo ontstaat er immers een soort psycho-

Bril

se, en na verloop van tijd doet men geen enkele investering meer, met alle gevolgen van dien.

Ik vraag u dus, mijnheer de minister-president, u niet te veel met het bedrijfsleven te bemoeien, maar het wel in goede banen te leiden door bijvoorbeeld te zorgen voor een gunstig economisch klimaat. Houd een oogje in het zeil en reageer waar nodig — ook om het milieu te beschermen. Laat dit echter op een middel-lange termijn gebeuren, waar iedereen elkaar probeert te vinden in een consensus.

De voorzitter: De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx : Mijnheer de minister-president, op een bepaald ogenblik hebben wij gelezen dat de Europese subsidies zouden wegval-len voor Limburg en de Kempen. Later bleek dan evenwel dat die subsidies opnieuw zouden worden toegekend, met de bedoeling de tewerkstelling te ondersteunen.

De voorzitter : Mijnheer Sleenckx, ik wijs u erop dat u zich moet beperken tot het onderwerp van de interpellatie, namelijk de tewerkstelling in de Brugse regio. Volgens het reglement mag u daar niet van afwijken.

De heer J. Sleenckx : Ik ben me daarvan bewust, maar ik wil enkel vragen of de minister-president weet welke subsidies reeds aan die zogezegde achtergestelde gebieden worden toegekend.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik kan daar onmiddellijk op antwoorden.

Op 21 december is er een principiële beslissing genomen inzake doelstelling 2 en 5b. De ontwikkelingszones moeten nog worden bepaald, en de bedragen moeten nog worden vastgesteld. Wij hebben vanaf de datum van de notificatie, die nog formeel moet gebeuren, drie maanden tijd, en tegen half april moeten wij de programma's indienen.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik wens enkele bedenkingen te formuleren.

De voorzitter : Als die bedenkingen betrekking hebben op de materie die wij nu behandelen, dan is er geen probleem.

Mevrouw M. Aelvoet : Ik merk een tegenstelling in de teneur van het betoog van de heer Chevalier en dat van de heer Brill.

De heer P. Chevalier : Dat is in uw partij soms ook het geval.

Mevrouw M. Aelvoet : Dat is geen verwijt. Het is alleen een vaststelling.

De heer P. Chevalier : Uw collega, de heer Maertens, verklaart op hoorzittingen voor landbouwers dat ze minder moeten werken en veel meer verdienen. Bent u het daarmee eens ?

Mevrouw M. Aelvoet : Ja, maar dat is een ander debat. Wij zijn voor een stijging van de landbouwprijzen. Het huidige systeem is niet houdbaar. Laten we ons beperken tot de uiteenzettingen die hier werden gehouden. De heer Brill zegt dat de jacht op bepaalde mensen wordt geopend. De vraag is wie op wie jaagt ? Als ik zie welke bedreigingen er worden geuit, dan komen die inderdaad meer vanuit de ene hoek dan vanuit de andere. Ik ben het met u eens dat er naar aanleiding van de Groene Hoofdstructuur serieuze problemen ontstaan. Wij hebben zelf heel wat kritiek op de Groene Hoofdstructuur. Dat zal vanmiddag duidelijk worden in de interpellatie van mevrouw Dua. De kern van de zaak is de wijze waarop mensen in het harnas worden gejaagd in het licht van iets dat niet méér is dan een voorstel. Bovendien heeft minister De Batselier, die ik hier helemaal niet wens te verdedigen, in de plenaire vergadering tijdens de begrotingsbespreking, duidelijk gezegd dat, mocht hij de drie hoofdstructuren die nu in bespreking zijn samen op de kaart leggen, hij een deel van Nederland en van Frans West-Vlaande-

ren zou moeten inpalmen om er te komen. Er is dus in die hoofdstructuren veel meer geprogrammeerd dan wat territoriaal en geografisch aanwezig is. Dit betekent in ieder geval dat in elke structuur zal moeten worden geknipt.

Bovendien zijn er waarschijnlijk ernstige fouten gemaakt in de manier waarop men zegt dat dit zal worden toegepast, waardoor de mensen zich effectief bedreigd gaan voelen.

Ik kom thans bij de delocalisatieproblematiek, die onder meer door de heer Chevalier in het kader van Brugge naar voren werd gebracht. Welnu, onlangs zei de heer Willy De Clercq, tijdens een debat in Leuven, dat men toch voorzichtig moest zijn met alles wat in verband met die delocalisatie dreiging wordt gezegd. Als men strikt logisch gaat doordenken, dan zou men moeten zeggen dat, als wij niet naar het buitenland mogen, het buitenland ook niet bij ons mag komen. Zeer veel van de economische activiteit in België hangt af van de buitenlandse bedrijven. Hij vond dus dat het helemaal niet gepast was om daarover paniekerig te doen. Volgens hem hoorde dat nu eenmaal thuis in het kader van een vrije wereldhandel. Bovendien bracht hij zeer recente cijfergegevens aan waaruit bleek dat het met de delocalisatie, richting Oost-Europa, echt niet zo'n vaart loopt. Op dit ogenblik gaat maximaal 6 percent van de investeringen die door industriële landen buiten Oost-Europa gebeuren in die richting. Veel meer investeringen in het buitenland, ook vanuit België en andere Europese landen, gaan nog altijd in de richting van de Verenigde Staten, Canada en andere landen. Men mag die verhouding dus niet overroepen. Dit komt dus van Willy De Clercq.

De voorzitter : De heer Brill heeft het woord.

De heer L. Brill : Op het vlak van de delocalisatie vind ik dat die bedrijven gelijk hebben. En ook Willy De Clercq heeft gelijk.

Bril

De groei en de culturele, maatschappelijke en sociale uitbouw van Vlaanderen en België zijn in de jaren vijftig begonnen dankzij de buitenlandse investeringen in ons land.

In de Europese context moeten wij kunnen aanvaarden dat bedrijven verhuizen naar bijvoorbeeld Hongarije, en de mensen moeten daar natuurlijk ook een kans krijgen op een hogere levensstandaard. Wij moeten dus bereid zijn een deel van onze welstand af te staan en te exporteren naar die landen. Op het ogenblik dat er echter een hoge werkloosheid groeit met alle sociale gevolgen van dien, moeten wij proberen die bedrijven hier te houden. Ieder land is immers een klein beetje egoïstisch ingesteld. Wanneer wij het in een

globale ruime context bekijken ga ik er volledig mee akkoord.

Wij zouden een bepaald percentage van onze investeringen moeten besteden aan lage loonlanden of aan Oost-Europa om die mensen te helpen. Wij zouden dan met een grotere werkloosheid worden geconfronteerd en onze inkomsten zouden moeten verminderen. Dergelijk probleem dient echter in een ruime discussie te worden behandeld in de plaats van het fragmentarisch te bekijken.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister-president, hebt u niet uw diensten of een extern adviseur de opdracht gegeven om het probleem van delocalisatie van naderbij te be-

kijken, of vergis ik mij hierin ? Ik vind dat de hele Vlaamse Raad hiervan op de hoogte zou moeten zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Die opdracht is inderdaad gegeven. Bovendien is er reeds sedert de begroting 1993 een speciale regeling voor delocalisatie voorzien voor die ondernemingen die omwille van reglementeringen een ondersteuning kunnen krijgen. Een aantal normen en maatschappelijke benaderingen zijn geëvolueerd, en dat heeft ook zijn goede kanten.

— *Het incident wordt gesloten om 12.20 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid